

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Ratificatio matrimonij invalidi ex aliquo impedimento. paragr. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

§. II.

Ratificatio Matrimonii invalidi ex aliquo impedimento.

1. Certum est, debere revocari ab utroque conjugum consensum, si cessante impedimento, velint Matrimonium validum efficere, ipsique cognoscunt, tale impedimentum nunc adesse. v.g. contraxisti ante debitam ætatem cum Berta, vel cum consanguinea, &c. debes accedente ætate, vel dispensatione, tu, & Berta, vel consanguinea nullitatem ejusmodi Matrimonii scientes, iterum, per novum consensum expressum verbis, Matrimonium initi. Ratio est, quia primus ille utriusque consensus, cum fuerit circa personas inhabiles, nulla ex parte fuit Matrimonium. An hic novus consensus debeat fieri in præsentia Patrochi, & Testium quarum §. 4.

2. Quæstio igitur hic illa, & quidem gravissima est, an, quando unus dumtaxat ex conjugibus sciens impedimentum, contraxit, alter vero contraxit bona fide, illud nesciens, an inquam, sublato impedimento, non solum ille, qui impedimentum scivit, vel fortasse nunc scit, debeat de novo contrahere, quod certum est debere, verum etiam oporteat, alterum, qui nihil scit de impedimento certior fieri de illo, ut de novo, si velit, Matrimonium validum efficere liberè, & ipse contrahat, cum antea nulliter, ut dictum est, contraxerit.

3. Tres sunt sententiæ. Prima, ut convalescat dictum Matrimonium, requirit, ut uterque de novo consentiat, & Matrimonium contrahere legitime intendat; quare debet conjugum, qui nullitatis est inscius, fieri dicta nullitatis conscius (non est autem necesse, causam nullitatis illi aperiri.) Ratio hujus primæ sententiæ est, quia, nisi ita fiat, semper judicabimus, consensum novum non esse de Matrimonio nunc contrahendo, sed solum esse Approbationem primi consensus, seu perseverantiam in illo, qui consensus, cum fuerit nullus, Matrimonium constituere non potest. Ita Sanchez, & aliique, quibus addè Averlam, b qui affert discrimen, inter hunc casum, & illum, qui à nobis, ut probabilis exceptus est, §. preced. n. 5. de altero conjugum sicte, vel coactè consentiente: ibi enim deerat solum ex parte unius veritas, & libertas consensus, ideo

Tamburinus de Sacramentis.

que hic solus erat supplendus: at in casu præsentis totus actus, tum internus, tum externus ex parte utriusque nullus est, qui ex parte utriusque est inter personas inhabiles, & ideo totus renovandus.

4. Secunda sententia asserit, requiri quidem utriusque consensum, sed non esse necesse, ut ullo modo alteri indicetur nullitas, seu impedimentum, cum sufficiat, si uxor v. gr. obtineat à viro nullitatis prorsus ignaro, ut pro sua, scilicet uxoris consolatione, renovet consensum jam factum, & renovante viro, renovet etiam ipsa uxor. Ratio hujus sententiæ est, quia tunc conjuges sunt habiles ad Matrimonium (Jam enim, ut supponimus, cessavit impedimentum) ergo si mutuo consentiant habetur (inquit hæc sententia) quod requirit essentia Matrimonii. Ita Sorus, aliique.

5. Tertia sententia affirmat, satis esse, ut solus conjux conscius nullitatis de novo consentiat per aliquem actum externum, sive verbis, sive factis, v. gr. per copulam maritali affectu habitam, nec esse necesse, ut alter ignarus ullum consensum det. Quare hæc sententia ait, opus non esse, ut alter admoneatur de nullitate Matrimonii, ne in confuso quidem; nam ipso reddente copulam petitam ab alio conjugum, jam adest sufficiens ejus, isque externus consensus, scilicet redditio hujus, ut relata ad consensum primum non revocatum, quamvis tunc invalidum, quia hæc redditio conjuncta cum dicta petitione alterius, sufficienter contractum Matrimonii novum constituere poterit. Ita Ledes. d. aliique.

6. Prima sententia ex dictis omnino tenenda est; An vero & duæ postremæ saltem, aliquando sint probabiles jam subdo. Et quidem Sanchez, Boss. Castrop. docent, quando gravia incommoda timerentur, si conjux fieret conscius nullitatis Matrimonii, sicque admoneretur, ut novum consensum juxta primam sententiam præstet, tunc posse in praxi excipi secundam sententiam: ea autem gravia incommoda sunt ex dicto Sanchez, e si esset probabilis timor scandalis, vel infamie, scilicet, si adesset periculum, v. gr. quod vir nullitatis admonitus, noller denuò contrahere, quo pacto remaneret fœmina remedio destituta, cum impedimentum illud probare non posset, maximè, quando adest proles. Atque hoc periculum facilius occurrere posse in fœmina, quam in viro, advertit ibidem Sanch.

Hhh

7. Quod

c Sor. Rodr.

Henr. alii-

que apud

Castrop. l.

c. 2. apud

Aver. l. c.

sect. 5.

Boss. lib. 2.

73. vocans

hanc sen-

tentiam

probabi-

lem quam

etiam se-

quuntur

Filluc. &

Bonc. ap.

en. de 2

Boss.

d Led. s. a-

liquo quos

citans.

Sanch. lib.

2. disp. 36.

nu. 2. &

Boss. l. c.

nu. 72.

e Sanch.

Boss. Ca-

strop. loc.

cit.

7. Quod si, dum dicta gravia inconvenientia timentur, non possit vir induci, ne ad consensum quidem jam explicatum in secunda Sententia, posse tunc licite excipi tertiam Sententiam docent Sanchez, & Boss. nam Castrop. de hac tertia Sententia loc. cit. non meminit.

a Sanchez.
l.c. d. 36.
nu. 7.
Boss. l.c.
nu. 77.

8. His nihilominus non obstantibus, assero cum Pontio, & Aversa loc. cit. primam sententiam esse, semper excipiendam, exclusa prorsus secunda, & tertia, quia semper in praxi conjux nullitatis sui Matrimonii ignarus, dum, sive expresse, ut dicit secunda sententia, sive tacite, ut dicit tertia, de novo consentit, semper, inquam, conjux judicabitur in Matrimonio antiquo, quod est invalidum, persistere, non vero novum facere velle. Quomodo ergo securi erimus de nova Matrimonii validitate? Quod certe inconveniens non adest in casu præced. §. num. 5. ubi actum est de altero conjuge fictè, vel meticolosè contentente: nam ibi non est renovandus actus, seu consensus ab altero, qui verè consentit, validus enim fuit ex parte sua, at supponitur nunquam fuisse revocatus, at in hoc præsentis casu, cum debeat renovari actus, quia fuit nullus, non est fidendum illum à conjuge renovari, nisi ab eodem sciatur nullitas præcedens, ut dictum est num. 3.

Lege Pontium cit. qui, inter cætera multa, confirmat nostram sententiam ex eo, quod, quandoque Matrimonii nullitas taceat, semper consensus extorquebitur per dolum; si ergo dolus est consensus, voluntarius non erit ergo nullo modo aptus ad contractum Matrimonii constituendum.

§. III.

An Matrimonium coram Parocho, & Testibus invalidè celebratum, sit coram iisdem renovandum?

1. **H**Ac in re certum est, quando impedimentum est publicum, vel ad forum contentiosum deductum, vel periculum est, ne detegatur, vel potest probari, saltem duobus Testibus, certum est, inquam, tunc, quando ablato impedimento renovandus est consensus, renovari debere coram Parocho, & Testibus. Ratio est manifesta; quia illud Matrimonium, quod potest probari, esse nullum,

nec in se fuit Matrimonium, nec in facie Ecclesie; ergo, ut convalescat, necessaria est juxta Tridentini dispositionem, præsentia Parocho, & Testium, qui apud Ecclesiam testati, & probare possint ejus Matrimonii validitatem.

2. Rectè autem cum Henriqu. notat Sanchez *b* si impedimentum fuit deductum ad forum contentiosum, & non probatum, nec probari possit, tunc impedimentum esse, ac dici occultum, Notat item si tres, vel quatuor audierint impedimentum ex relatione dumtaxat conjugis, adhuc illud esse occultum, quia tota ejusmodi testium efficacia reducitur ad dictum & confessionem unius conjugis.

3. Quæstio igitur est, an quando impedimentum est occultum, scilicet non est ex iis, quæ diximus num. 1. debeat, eo impedimento sublato, renovari iterum coram Parocho, & Testibus dictum Matrimonium, quod jam coram iisdem fuerat celebratum. Duæ de more sunt oppositæ sententiæ utriusque æquifere Marte pugnant. Altera affirmat, cuius validior ratio est, quia Tridentinum statuit, pro forma substantiali Matrimonii, Parocho, & Testium præsentiam, id, quod propter nimis clara Tridentini verba nemo negat; At, cum forma tunc intervenire debeat, cum actus producit in suo esse (ut habet Baldus) nunc autem producit Matrimonium, quando de novo renovatur consensus, ergo nunc debet adesse forma inducta à Tridentino. Adde, sic, Teste Comitolo apud Bossium mox citandum, respondisse Clementem VIII. sic declarasse Sacram Cardinalium Congregationem, sic Romanam Rotam sæpè, ne dicam cum Delug. semper decidisse.

4. Si Doctores pro hac parte militantes cognoscere, saltem præcipuos, velis, eos habes apud Boss. sed præcipuus, & quidem omnium fortissimus est Pont. *f* cui accedit Delug. hanc sententiam tanquam certam supponens.

5. Altera sententia, eaque negativa docet, non esse necessarium dictorum iteratam assentiam, sive nullitas Matrimonii primo initi contracta fuerit ex defectu consensus unius, sive utriusque, sive ex quocumque impedimento occulto, & sive bona, sive mala fide (ut notat Boss. *b*) dicta nullitas fuerit contracta. Ratio præcipua hujus sententiæ tendens ad so-